

Van Laere

Carbon Footprint Rapport Van Laere - 2017

01-01-2015 t/m 31-12-2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijkheden	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatorische grenzen	5
3.2. Wijziging organisatie	5
4. Berekeningsmethodiek	6
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	6
5. Gebruikte gegevens	7
6. Emissies	10
6.1. Emissies per site voor FY 2017	10
6.2. Emissies per emissiebron 2017 - Totaal	10
6.3. Emissies per emissiebron 2017 - Hoofdkantoor	11
6.4. Emissies per emissiebron 2017 - Werven	11
6.5. Trend over de jaren per categorie	11
6.6. Trend over de jaren per bedrijfsonderdeel	12
6.7. Evolutie emissies per FTE	13
6.8. Evolutie emissies per omzet	14
6.9. Doelstellingen	15
6.10. Voortgang reductiemaatregelen	15
6.11. Reductievoorspelling	26
6.12. Onzekerheden	27
7. Initiatieven	28
Vestiging Van Laere	28

1. Inleiding

De Van Laere - groep wil zich profileren als één van de meest vooruitstrevende ondernemingen op het gebied van veiligheid, gezondheid, milieu, kwaliteit en klantgerichtheid. De Van Laere - groep is er dan ook van overtuigd dat een geïntegreerde benadering hiervan vanzelfsprekend is in de totale bedrijfsvoering. Veiligheid, gezondheid, milieu, kwaliteit en klantgerichtheid zullen gelijkwaardig worden afgewogen ten opzichte van het overige beleid van de onderneming.

Om dit doel te bereiken is een dynamisch zorgsysteem ingevoerd dat geïntegreerd is binnen het globale beleid van de onderneming. Dit zorgsysteem omschrijft alle principes om te voldoen aan wet- en regelgeving, het optimaliseren van interne en externe klantentevredenheid en het streven naar een continue verbetering van veiligheids-, gezondheids-, milieu- en kwaliteitsmateries en dit in overeenstemming met de eisen van onze opdrachtgevers en alle relevante betrokken partijen teneinde klantentevredenheid te waarborgen.

Het werkgebied omvat het uitvoeren van algemene aannemingen van openbare en private werken in eigen beheer (gebouwen, industriële projecten, burgerlijke bouwkunde, grond- en wegeniswerken, kunstwerken, waterbouwkundige werken, renovatie en milieubouwwerken, al dan niet in chemie en petrochemie), produceren van gespecialiseerde staalconstructies en uitvoeren van studies en service (nazorg).

Onze activiteiten beperken zich niet tot het "uitvoeren" van opdrachten conform de afgesproken specificaties maar ook ontwerp en ontwikkelingseisen, in overeenstemming met de geldende normen, zijn van toepassing.

Van Laere besteedt veel aandacht aan het bewust omgaan met de milieuproblematiek, het voorkomen van milieuvervuiling, het voldoen aan de milieuwetgeving en het continu verbeteren van deze materie. Daarom beschouwen wij de zorg voor het milieu als een integraal onderdeel van onze bedrijfsvoering. Samen met al onze stakeholders leveren wij inspanningen om onze milieuprestaties te verbeteren en de milieu-impact structureel te verkleinen.

Van Laere zet zich al jaren in voor duurzaamheid en heeft er voor gekozen om de CO₂-prestatieladder in te voeren. Hiermee wordt op een concrete wijze vormgegeven aan de ambities die Van Laere heeft om haar doelstelling op het terrein van duurzaamheid te realiseren. Het opstellen van de periodieke rapportage is onderdeel van de stuur- en verbetercyclus binnen het zorgsysteem. Dit geïntegreerde zorgsysteem beschrijft de werking van de organisatie t.a.v. veiligheid, gezondheid, kwaliteit, milieu en de CO₂-prestatieladder.

Deze periodieke rapportage m.b.t. CO₂ prestatieladder is opgesteld door de HSEQ manager van Van Laere, maakt deel uit van onze periodieke rapportage en is een onderdeel van ons gehele managementsysteem.

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Van Laere vatte haar bouwactiviteiten aan in januari 1938 te Zwijndrecht, in de onmiddellijke nabijheid van Antwerpen stad en de haven.

Bij de aanvang was de activiteit beperkt tot de oprichting van woningen en appartementsgebouwen. Later werden eveneens grond- en wegeniswerken aangenomen alsook een aantal waterbouwkundige werken en industriële projecten.

De omzet nam gestaag toe en ook de uitvoering van ziekenhuizen en projecten van burgerlijke bouwkunde droegen bij tot deze groei. Reeds in 1948 werd de hoogste erkenningsklasse verworven in de categorie gebouwen (klasse 8).

Een nieuwe dimensie werd in 1989 aan Van Laere N.V. toegevoegd bij haar overname door de beursgenoteerde gediversifieerde groep Ackermans & van Haaren. Mede door de steun van de moedermaatschappij Ackermans & van Haaren werd Van Laere N.V. in de hierop volgende jaren uitgebouwd tot een bouwgroep behorend tot de top van de bouwondernemingen in België. Haar bouwactiviteiten omvatten thans residentiële- en kantoorgebouwen, waterbouwkundige werken, grotere infrastructuurwerken, ondergrondse parkings en parkeergebouwen, industriële projecten voor de basisindustrie, de chemische- en de petrochemische industrie alsook milieuprojecten voor het verbranden van huishoudelijk- en industrieel afval.

Sinds 2018 maakt de Groep Van Laere deel uit van de pool Contracting binnen CFE; een industriële Belgische groep die actief is in drie verschillende vakgebieden: Bagger- & Waterbouwwerken en milieu, Contracting en Vastgoedontwikkeling.

2.2. Verantwoordelijkheden

Naam	Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM)
Van Laere	Koen Bollaerts
Eindverantwoordelijke	Contactpersoon emissie-inventaris
Koen Bollaerts	Koen Bollaerts

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2015.

2.4. Rapportageperiode

Deze rapportage beschrijft de periode 1 januari 2015 t/m 31 december 2017

2.5. Verificatie

De laatste ingave van gegevens (en verificatie hiervan) vond plaats in april 2018.

3. Afbakening

3.1. Organisatorische grenzen

Van Laere	Vestiging	Uitvoeren van algemene aannemingen van openbare en private werken in eigen beheer: gebouwen, industriële projecten, burgerlijke bouwkunde, grond- en wegeniswerken, kunstwerken, waterbouwkundige werken, renovatie en milieubouwwerken	Antwerpsesteenweg 320 2070 Zwijndrecht België
Hoofdkantoor	Vestiging	Hoofdkantoor met daarin zowel het hoofdkantoor als de werkplaatsen, op een aparte fysieke locatie (naast elkaar). Niet de volledige oppervlakte van de werkplek is voor Van Laere. Bij Van Laere zijn ongeveer 150 arbeiders en 150 bedienden werkzaam. In werkplaats zitten schrijnwerkerij, ijzervlechters, etc. Van Laere heeft verscheidene dochterbedrijven (Thiran, Wefima en Arthur Vandendorpe). Enkel Wefima zit op zelfde locatie als Van Laere en wordt meegenomen in de scope.	Antwerpsesteenweg 320 B-2070 Zwijndrecht
Werven	Vestiging	De scope is van toepassing op alle werven. Er zijn werven in eigen beheer en werven onder tijdelijke verenigingen. De verhouding zal ongeveer 60/40 bedragen. Alle beheersbare zaken (scope 1 & 2) uit de werven onder tijdelijke verenigingen zitten in de scope.	

3.2. Wijziging organisatie

Het bedrijf Amneco wordt opgesplitst uit Van Laere in de loop van 2016 en maakt geen deel meer uit van de bouwgroep Van Laere.

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.0 zoals gepubliceerd in juni 2015 door SKAO. De emissiefactoren conform het handboek 3.0 zijn geldig m.i.v. 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO₂emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd. Deze lijst is gelijktijdig gepubliceerd met handboek 3.0 waarin enerzijds de uitzonderingen bepaald zijn t.o.v. een aantal emissiefactoren in vergelijking met CO₂emissiefactoren.nl en anderzijds aangegeven wordt of een factor al dan niet met terugwerkende kracht in de tijd dient te worden doorgerekend.

Een aantal emissiefactoren van scope 3 werden uit het Bilan Carbone gehaald. Andere emissiefactoren werden enkel gebruikt indien deze specifieker van toepassingen waren voor de Belgische context en dus leiden tot een meer accuraat resultaat.

5. Gebruikte gegevens

Meter	Organisatieonderdeel	2015	2016	2017
Functie > Afval				
Afval - Asbestcementplaten (ton)	Hoofdkantoor	0,38		
Afval - Autobanden (ton)	Hoofdkantoor	4,42		1,44
Afval - Beton (ton)	Hoofdkantoor	111,32	102,92	120,96
Afval - Beton (ton)	Werven	8,76		23,9
Afval - Bouw en sloopafval (ton)	Werven	3.057,46	3.241,51	9.271,42
Afval - Gevaarlijk afval (ton)	Hoofdkantoor	1,906		0,3
Afval - Glas (ton)	Werven		5,98	
Afval - Grond en stenen (ton)	Werven	266,52		1.544,17
Afval - Gyproc (ton)	Werven		5,88	
Afval - Hout (ton)	Hoofdkantoor	59,66	54,82	43,5
Afval - Hout (ton)	Werven	454,82	333,48	218,68
Afval - Ijzer en staal (ton)	Hoofdkantoor	0,82	496,67	142,38
Afval - IJzer en staal (ton)	Werven	67,64	163,08	139,8
Afval - Koper (ton)	Hoofdkantoor		4,8	8,844
Afval - Lampen (ton)	Hoofdkantoor	0,147	0,082	
Afval - Mechanische afvalverwerking (ton)	Hoofdkantoor	3,96	1,08	
Afval - Motor en smeerolie (ton)	Hoofdkantoor	3,21		3,6
Afval - Papier (ton)	Hoofdkantoor	10,219	19,719	6
Afval - Papier (ton)	Werven	13,2		12,264
Afval - Plastiek (ton)	Werven		1,34	
Afval - Recyclageplastic (ton)	Werven		0,14	
Afval Restafval (ton)	Werven	329,04	138,8	366,12
Afval - Snoeihout (ton)	Hoofdkantoor		8,74	
Afval - Snoeihout (ton)	Werven		8,74	
Afval - Solventen (ton)	Hoofdkantoor		0,439	
Afval - Stenen (ton)	Hoofdkantoor	123,42	103,28	82,16
Afval - Stenen (ton)	Werven	987,18	524,8	192
Afval - Straalgrid (ton)	Hoofdkantoor	5,86		
Afval - Toner Cartridges (ton)	Hoofdkantoor		0,173	0,07
Afval - verfslib (ton)	Hoofdkantoor	0,968		14,96

Afval - Wit en bruingoed (ton)	Hoofdkantoor	1,7	1,3	
Afval - Ytong blokken (ton)	Hoofdkantoor		3	3
Afval - Ytong blokken (ton)	Werven		44,78	5,94
Afval - Zand en grond (ton)	Hoofdkantoor		1	
PMD (ton)	Hoofdkantoor	0,125	0,196	0,301
Restafval (ton)	Hoofdkantoor	95,349	87,996	54,44
Funcie > Bedrijfswagens				
Benzineverbruik (liter)	Hoofdkantoor			5.256
Benzineverbruik (liter)	Werven	1.125,4		
Diesilverbruik (liter)	Hoofdkantoor	22.647	23.644,53	20.835,8
Diesilverbruik (liter)	Werven	386.882	389.921,27	187.522,2
Funcie > Brandstoffen				
Propaanflessen (kg)	Werven		2.808	11.297,01
Funcie > Elektriciteit				
Elektriciteitsverbruik grijs (kWh)	Hoofdkantoor	1.097.880	1.103.617	950.308
Elektriciteitsverbruik grijs (kWh)	Werven	4.248.800	4.485.177	4.958.410
Funcie > Koelen				
Koelmiddelen R22 (kg)	Hoofdkantoor	0,714	0,714	0,714
Koelmiddelen R407c (kg)	Hoofdkantoor	0,238	0,238	0,238
Koelmiddelen R410a (kg)	Hoofdkantoor	6,19	6,19	6,19
Koelmiddelen R410a (kg)	Werven	7,144	7,144	7,144
Funcie > Materieel				
Benzineverbruik (liter)	Werven			584
Diesilverbruik (liter)	Werven			49.655
Diesilverbruik materieel hoofdkantoor (liter)	Hoofdkantoor			8.698,4
Funcie > Papier				
Papier Hoofdkantoor (ton)	Hoofdkantoor	11,766	10,242	9,845
Papierverbruik (ton)	Werven	3,189	3,993	3,84
Funcie > Verwarmen				
Aardgasmeter kWh (kWh)	Hoofdkantoor	1.643.000	1.114.650	947.208
Mazout (liter)	Hoofdkantoor	36.103	36.500	21.912
Verwarming - Aardgasverbruik (kWh)	Werven	0	0	675.941
Verwarming - Mazout (liter)	Werven	173.732,8	173.732,8	173.732
Funcie > Vlieggreizen				

Vliegreis > 2500 km (km)	Hoofdkantoor		18.111	
Vliegreis 700 - 2500 km (km)	Hoofdkantoor	3.316	9.377	4.928
Vliegreis < 700 km (km)	Hoofdkantoor		700	
Functie > Water				
Drinkwaterverbruik (m³)	Hoofdkantoor	1.411	1.522	1.363
Functie > Woon- werkverkeer				
Afstand auto's onbekend brandstoftype (km)	Hoofdkantoor	60.392	60.411	32.933
Afstand auto's onbekend brandstoftype (km)	Werven	230.737	208.319,7	688.200
Woon-werk fietsen en tevoet (km)	Hoofdkantoor	341	340	3.107
Woon-werk fietsen en te voet (km)	Werven			1.652
Woon-werk openbaar vervoer (km)	Hoofdkantoor	2.297	2.296,6	2.190

Mazout voor verwarming op de werven werd pas opgevolgd en gemeten vanaf 2017. Er waren geen cijfers in 2015 en 2016. Om een correcte vergelijking te kunnen maken werd de waarde van 2017 gedupliceerd voor de 2 voorgaande jaren.

We zien ook dat mazout sterk gedaald is. Dit heeft te maken met verschillende factoren zoals:

- invoeren van E-bikes
- het organiseren van ecodriving cursussen
- Het inschakelen van onderaanneming voor een deel van het transport van en naar de werven

Er werd in 2017 voor het eerst aardgas gebruikt op de werven.

Er is een grote stijging van het bouw- en sloopafval. Reden hiervoor is dat het bouw- en sloopafval gerelateerd aan de werven wordt meegenomen in deze rapportage. Een afbraakactiviteit kan dus bepaalde jaren zorgen voor een stijging van dit type afval dat niet verbonden is aan de activiteit van Van Laere, maar inherent verbonden is aan de werf zelf.

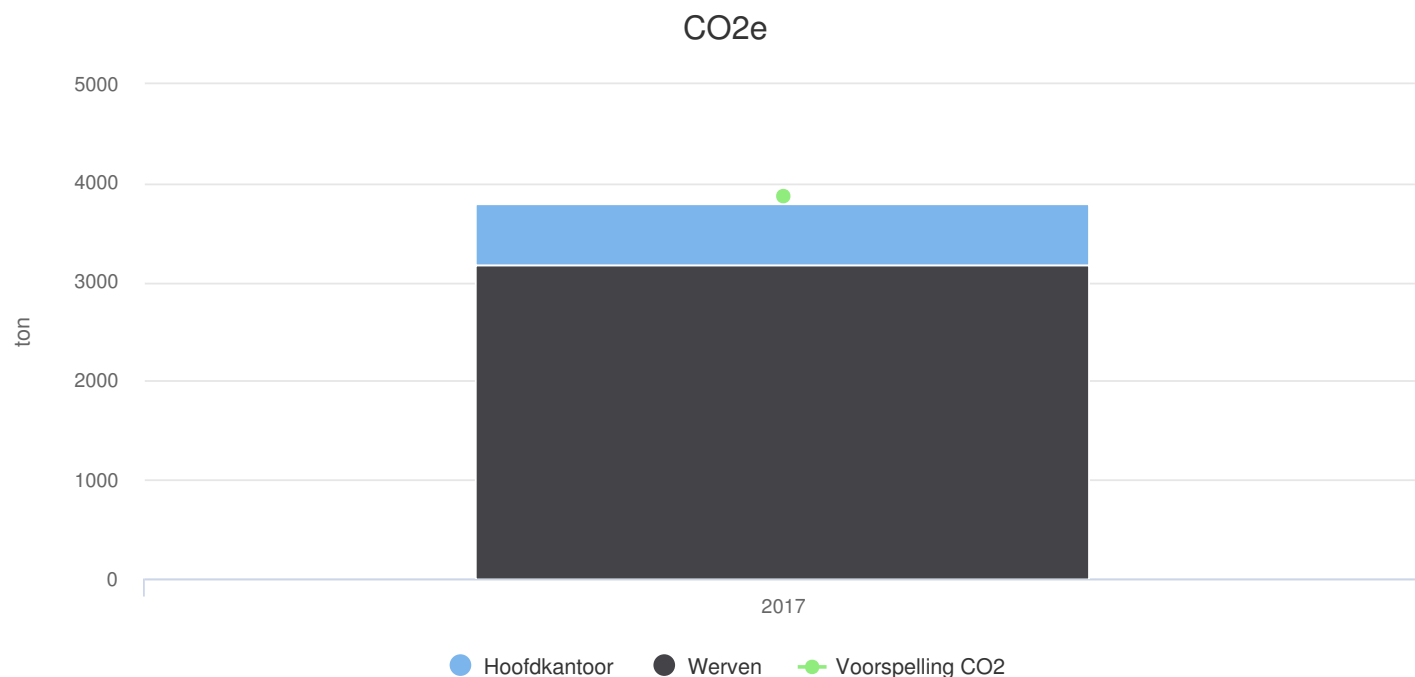
Het diesel- en brandstofverbruik werd in 2017 uitgesplitst in het algemene verbruik en het specifieke verbruik voor materieel. Het verbruik door het materieel zat in de voorgaande jaren steeds in de totale waarde verwerkt.

Fietsverkeer voor woon-werk verkeer is beduidend gestegen omwille van de stimulatie van e-bikes. Het woon-werk verkeer naar de werven is wel verdrievoudigd. Dit moet nader bekeken worden.

6. Emissies

In de onderstaande paragrafen worden de emissies weergegeven.

6.1. Emissies per site voor FY 2017

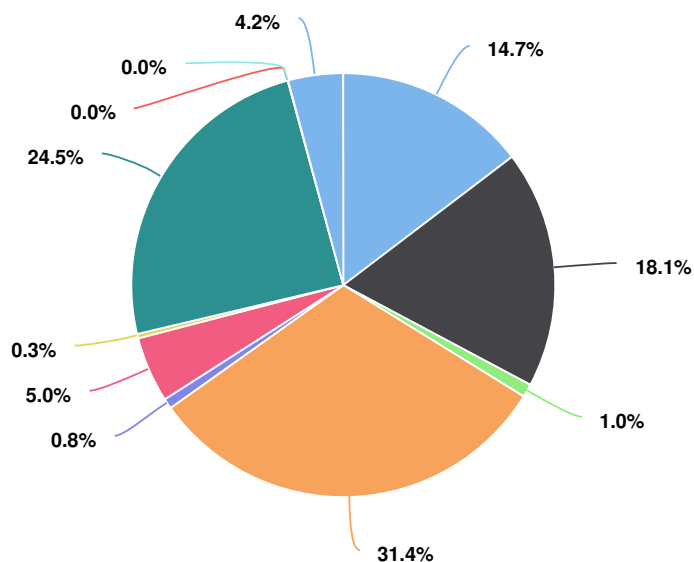
We zien dat het hoofdkantoor slechts verantwoordelijk is voor 16% van de emissies. De overige emissies zijn te wijten aan de werven.

6.2. Emissies per emissiebron 2017 - Totaal

CO2e (3.790 ton)

2017

- Afval: 555,66 ton
- Bedrijfswagens: 687,4 ton
- Brandstoffen: 38,38 ton
- Elektriciteit: 1.188,42 ton
- Koelen: 29,56 ton
- Materieel: 190,08 ton
- Papier: 12,58 ton
- Verwarmen: 927,98 ton
- Vliegereizen: 0,99 ton
- Water: 0,41 ton
- Woon- werkverkeer: 158,78 ton

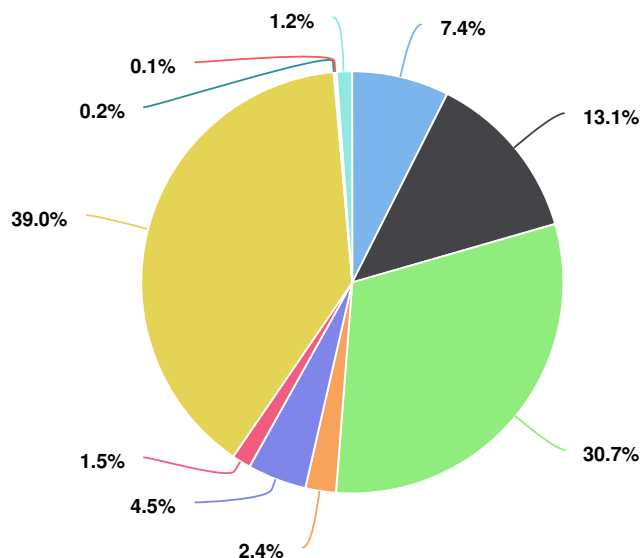
De drie grootste emissiebronnen van de totale carbon footprint zijn elektriciteit (31,4%), verwarming (24,5%) en bedrijfswagens (18,1%)

6.3. Emissies per emissiebron 2017 - Hoofdkantoor

CO₂e (623 ton)

2017

- Afval: 46,29 ton
- Bedrijfswagens: 81,7 ton
- Elektriciteit: 191,14 ton
- Koelen: 14,64 ton
- Materieel: 28,1 ton
- Papier: 9,05 ton
- Verwarmen: 243,13 ton
- Vliegereizen: 0,99 ton
- Water: 0,41 ton
- Woon- werkverkeer: 7,38 ton

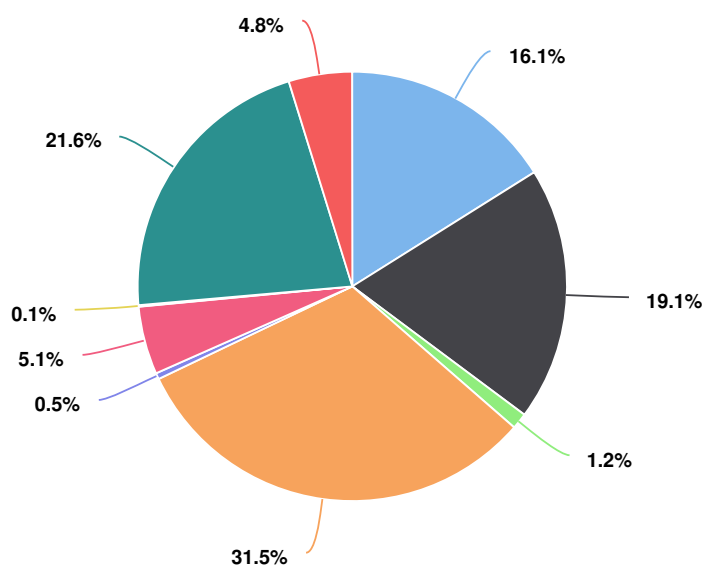

6.4. Emissies per emissiebron 2017 - Werven

CO₂e (3.167 ton)

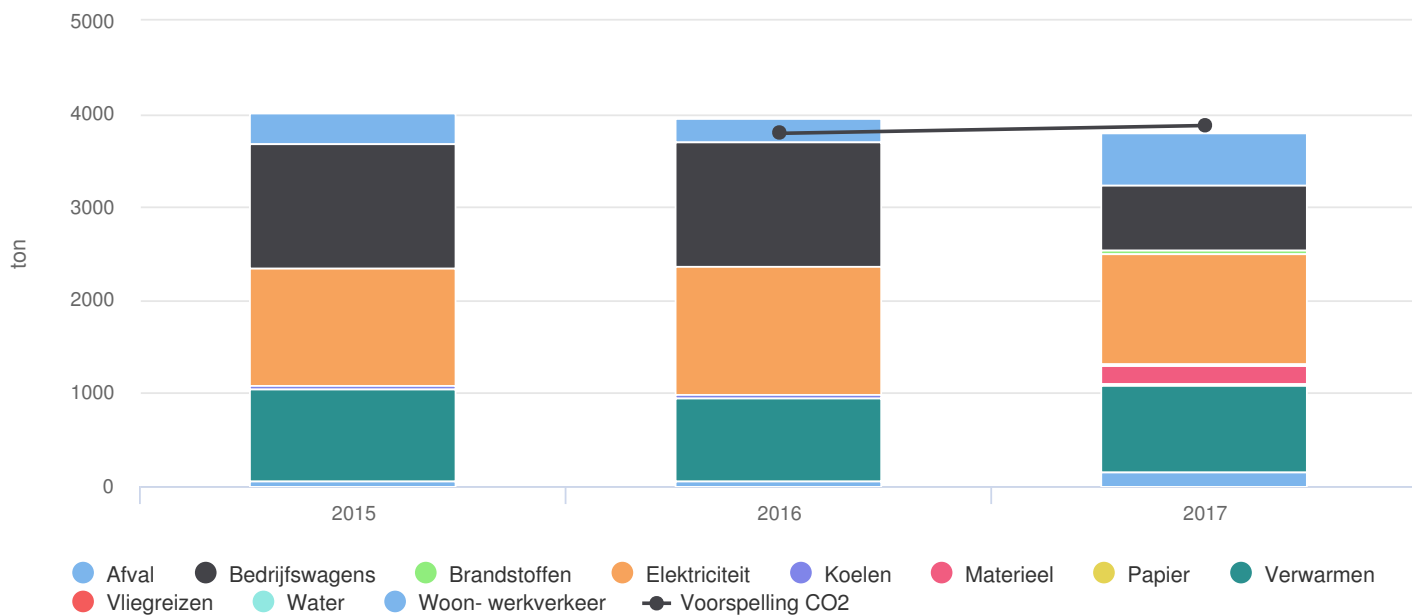
2017

- Afval: 509,37 ton
- Bedrijfswagens: 605,7 ton
- Brandstoffen: 38,38 ton
- Elektriciteit: 997,28 ton
- Koelen: 14,92 ton
- Materieel: 161,99 ton
- Papier: 3,53 ton
- Verwarmen: 684,85 ton
- Woon- werkverkeer: 151,4 ton

6.5. Trend over de jaren per categorie

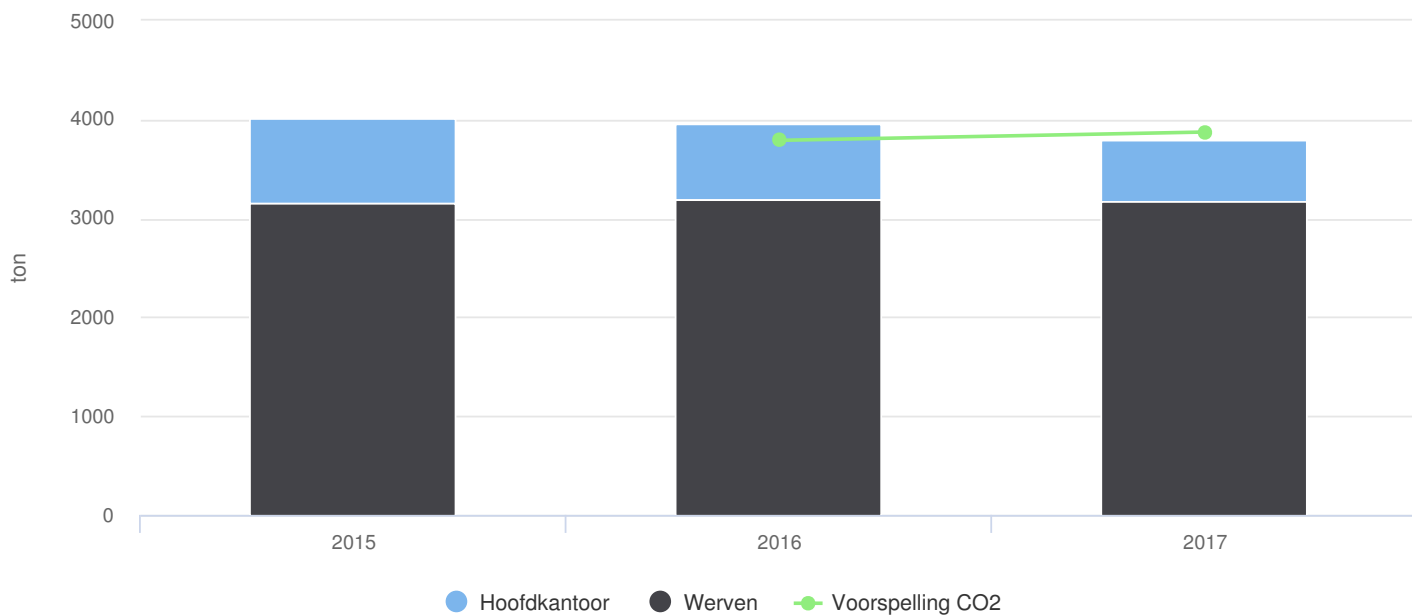
CO2e

CO2e (ton)	2015	2016	2017
Afval	332,89	254,82	555,66
Bedrijfswagens	1.325,86	1.335,82	687,4
Brandstoffen		9,54	38,38
Elektriciteit	1.261,82	1.374,34	1.188,42
Koelen	29,56	29,56	29,56
Materieel			190,08
Papier	13,74	13,08	12,58
Verwarmen	976,81	881,39	927,98
Vliegreizen	0,66	4,75	0,99
Water	0,42	0,45	0,41
Woon- werkverkeer	64,19	59,26	158,78
Totaal	4.005,96	3.963,01	3.790,23

6.6. Trend over de jaren per bedrijfs onderdeel

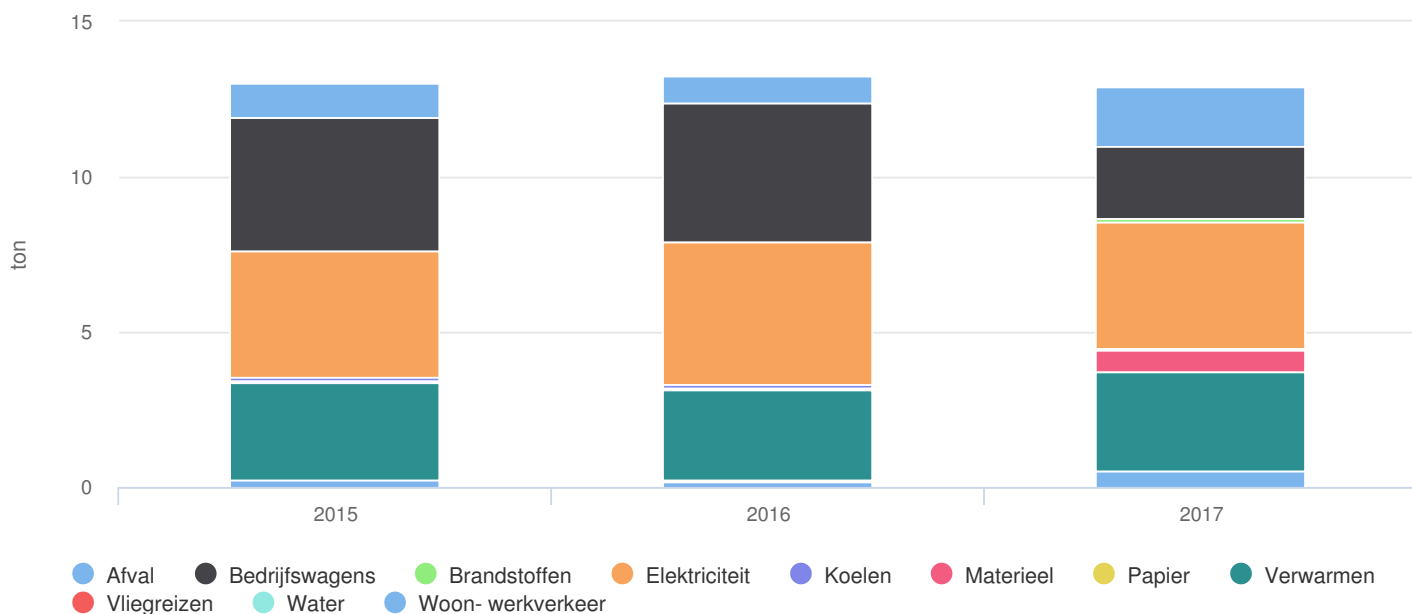
CO2e

CO2e (ton)	2015	2016	2017
Hoofdkantoor	841,09	769,97	622,81
Werven	3.164,87	3.193,03	3.167,42
Totaal	4.005,96	3.963,01	3.790,23

6.7. Evolutie emissies per FTE

CO2e per FTE

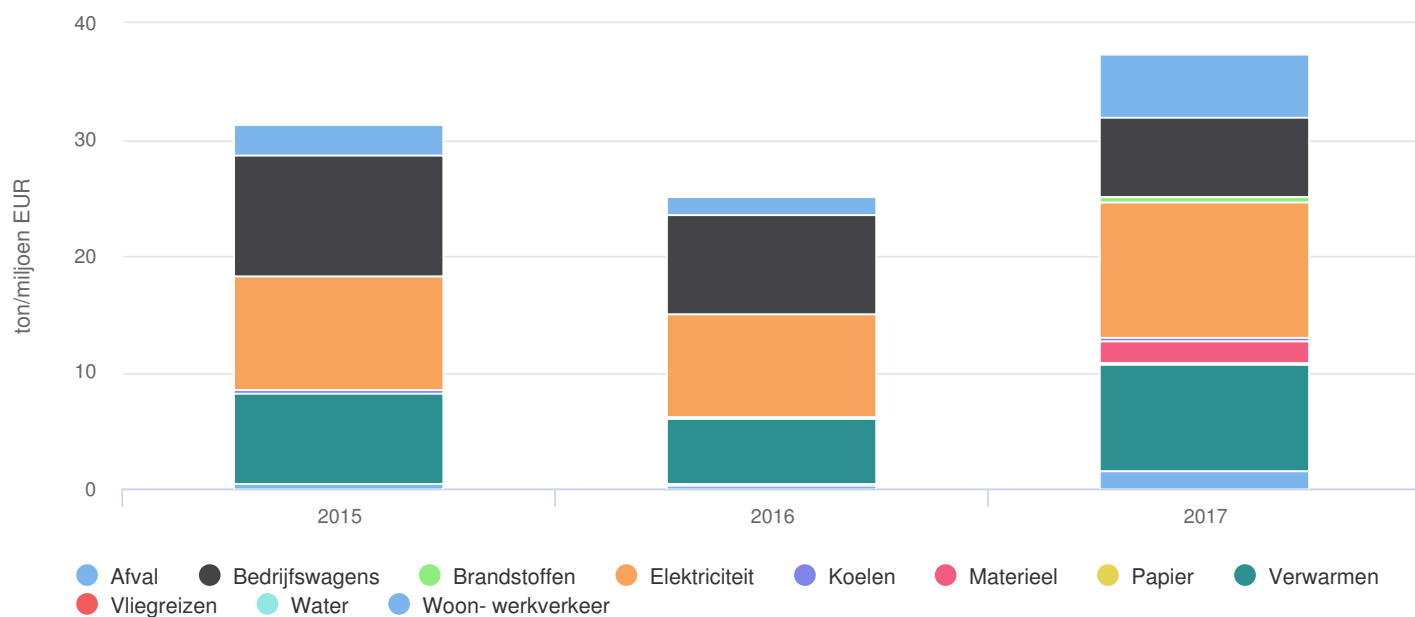

CO2e per FTE (ton)	2015	2016	2017
Afval	1,08	0,85	1,89

Bedrijfswagens	4,3	4,47	2,34
Brandstoffen	0	0,03	0,13
Elektriciteit	4,1	4,6	4,04
Koelen	0,1	0,1	0,1
Materieel	0	0	0,65
Papier	0,04	0,04	0,04
Verwarmen	3,17	2,95	3,16
Vliegreizen	0	0,02	0
Water	0	0	0
Woon- werkverkeer	0,21	0,2	0,54

6.8. Evolutie emissies per omzet

CO2e per omzet

CO2e per omzet (ton/miljoen EUR)	2015	2016	2017
Afval	2,61	1,61	5,47
Bedrijfswagens	10,36	8,46	6,77
Brandstoffen	0	0,06	0,38
Elektriciteit	9,86	8,71	11,71
Koelen	0,23	0,19	0,29
Materieel	0	0	1,87
Papier	0,11	0,08	0,12
Verwarmen	7,64	5,58	9,14
Vliegreizen	0,01	0,03	0,01

Water	0	0	0
Woon- werkverkeer	0,5	0,38	1,56

6.9. Doelstellingen

6.10. Voortgang reductiemaatregelen

Vestiging Hoofdkantoor

Maatregel: Conciërgewoning 1 - verwarming

Verwarming van conciërgewoning wordt geoptimaliseerd. Deze is op dit moment elektrisch verwarmd. Doelstelling is om over te schakelen naar convectoren.

Algemeen

Naam

Conciërgewoning 1 - verwarming

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen

Tot op heden staat dit on hold.

Investering

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2020	-4%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Groene stroom aankopen - hoofdkantoor

Doelstelling is om dit te bekijken/analyseren in het kalenderjaar 2019.

Algemeen

Naam

Groene stroom aankopen - hoofdkantoor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begint op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2019	-95%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Garage - verhelpen persluchtlekken en wijzigen compressor

De persluchtlekken werden verholpen en een nieuwe compressor werd geïnstalleerd.

Algemeen

Naam

Garage - verhelpen persluchtlekken en wijzigen compressor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

15-08-2018

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-06-2017	-1%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Ecodriving lessen - hoofdkantoor

Voor werknemers die meer dan 45.000 km per jaar rijden werden in 2017 eco drive cursussen georganiseerd. In totaal volgden 8 personen deze cursus (3 werknemers van het hoofdkantoor en 5 werknemers werkzaam op de werven).

Algemeen

Naam

Ecodriving lessen - hoofdkantoor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Hoofdkantoor / Benzineverbruik, Hoofdkantoor / Dieselverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
----------	------------	----------------

15-08-2018

17/28

01-05-2017	-8%	2015
------------	-----	------

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Conciërgewoning 2 - buiten dienst

De 2e conciërgewoning (Willem Elsschotstraat) wordt niet meer gebruikt sinds half 2017.

Hierdoor zal voornamelijk vanaf 2018 het effect zichtbaar worden. Indicatie geeft aan dat dit een daling van ongeveer 1% van het energieverbruik zal realiseren.

Algemeen

Naam

Conciërgewoning 2 - buiten dienst

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-05-2017	-1%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Sluipverbruik elektriciteit - hoofdkantoor

Sensibiliseringscampagne rond sluimerverbruik.

Dit d.m.v. VL-Alert en artikels in het personeelsmagazine (Valariaantje).

Algemeen

Naam

Sluipverbruik elektriciteit - hoofdkantoor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
02-01-2017	-2,5%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Lichtinval garage en schrijnwerkerij

Vervangen van de lichtkoepels voor meer lichtinval. Dit werd uitgevoerd in 2018.

Algemeen

Naam

Lichtinval garage en schrijnwerkerij

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen

Investering**Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2017	-1%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Papierverbruik sensibilisering + instellingen kopieermachine - hoofdkantoor

Sensibiliseringscampagne rond papierverbruik + printer standaard op dubbelzijdig.
Bijkomend sensibilisering via VL-Alert en artikels in het personeelsmagazine (Valariaantje).

Algemeen

Naam

Papierverbruik sensibilisering + instellingen kopieermachine - hoofdkantoor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Papier Hoofdkantoor

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-12-2016	-30%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Afstoten Amneco - elektriciteit

Door het afstoten van het bedrijf Amneco (staal) daalt het elektriciteitsverbruik aanzienlijk. Er werd in 2017 een elektriciteitsdaling van 30% vastgesteld.

Algemeen

Naam

Afstoten Amneco - elektriciteit

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering**

Niet van toepassing

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-45%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Afstoten Amneco - verwarming

Deel van de activiteit (firma Amneco) werd verkocht, waardoor een deel van het verbruik (verwarming) gaat dalen. Dit gaat over ongeveer 33%

Algemeen

Naam

Afstoten Amneco - verwarming

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Aardgasmeter kWh

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering**

Niet van toepassing

Beschikbare middelen

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-33%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Vernieuwen kantoorgebouw - verwarming

Er wordt geanalyseerd of het kantoorgebouw vernieuwd kan worden (nieuwbouw).

Het kantoorgebouw en magazijn zal afgebroken worden en op een andere locatie zal een nieuw gebouw met magazijn gebouwd worden. Verwachte ingebruikname is 2021.

Algemeen

Naam

Vernieuwen kantoorgebouw - verwarming

Verantwoordelijke**Registrator**

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Mazout

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
----------	------------	----------------

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Vervangen verlichting loodsen hoofdkantoor

Vervangen van de kwiklampen in de loodsen door Led.
In 2018 is er test gestart met Led verlichting.

Algemeen

Naam

Vervangen verlichting loodsen hoofdkantoor

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
----------	------------	----------------

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Vernieuwen kantoorgebouw - elektriciteit

Er wordt geanalyseerd of het kantoorgebouw vernieuwd kan worden (nieuwbouw).
Het kantoorgebouw en magazijn zal afgebroken worden en op een andere locatie zal een nieuw gebouw met magazijn gebouwd worden. Verwachte ingebruikname is 2021.

Algemeen

Algemeen

Naam

Vernieuwen kantoorgebouw - elektriciteit

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Hoofdkantoor / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begint op	Percentage	Referentiejaar	
Taken			
Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid

Vestiging Werven

Maatregel: Groene stroom aankopen - werven

Doelstelling is om dit te bekijken/analyseren in het kalenderjaar 2019.

Algemeen

Naam

Groene stroom aankopen - werven

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Werven / Elektriciteitsverbruik grijs

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Nee

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2019	-95%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Ecodriving lessen - werven

Voor werknemers die meer dan 45.000 km per jaar rijden werden in 2017 eco drive cursussen georganiseerd. In totaal volgden 8 personen deze cursus (3 werknemers van het hoofdkantoor en 5 werknemers werkzaam op de werven).

Algemeen

Naam

Ecodriving lessen - werven

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator**Meters**

Werven / Dieselverbruik, Werven / Benzineverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen**Investering****Beschikbare middelen**

Verbeteringen

Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-05-2017	-8%	2015

Taken

15-08-2018

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
------	----------------	-------------	----------

Maatregel: Papierverbruik sensibilisering - werven

Sensibiliseringscampagne papierverbruik ook op de werven.
Dit d.m.v. VL-Alert en artikels in het personeelsmagazine (Valariaantje).

Algemeen

Naam

Papierverbruik sensibilisering - werven

Verantwoordelijke

Koen Bollaerts

Registrator

Koen Bollaerts

Meters

Werven / Papierverbruik

Details

Streefwaarde bereikt

Nee

Streefdatum gerespecteerd

Ja

Redenen

Investering

Beschikbare middelen

Verbeteringen

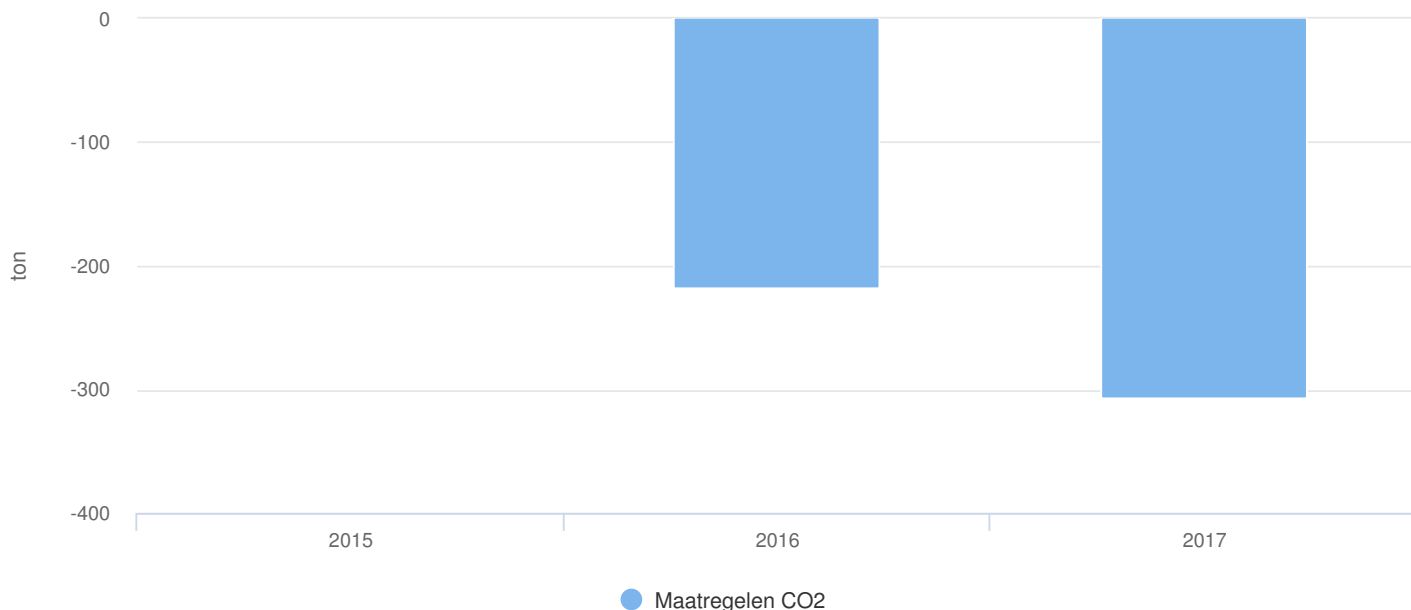
Begin op	Percentage	Referentiejaar
01-01-2016	-30%	2015

Taken

Naam	Toegewezen aan	Streefdatum	Voltooid
Sensibiliseringscampagne opstarten	Koen Bollaerts	01-01-2017	Nee

6.11. Reductievoorspelling

Maatregelen CO2

6.12. Onzekerheden

Voor de foutenmarge kijken we zowel naar de foutenmarge op de aangeleverde data als de foutenmarge van de emissiefactoren. Foutenmarges accumuleren als activiteitendata vermenigvuldigd worden met emissiefactoren om te komen tot de uitstoot. We zien in de huidige carbon footprint dat de belangrijkste emissies te wijten zijn aan dieselvebruik van bedrijfsvoertuigen en elektriciteitsverbruik. De gegevens waarop deze uitstoot gebaseerd is worden accuraat gemeten, namelijk getankte liters brandstof en elektriciteitsmeter. We kunnen er vanuit gaan dat de foutenmarge niet groter is dan 5%. Ook de foutenmarges van de emissiefactoren liggen vrij laag. Zo wordt de uitstoot die vrijkomt bij de verbranding van diesel zeer nauwkeurig bepaald. De foutenmarge is dan ook minder dan 5%. De foutenmarge op de emissiefactor van elektriciteit is iets hoger, en wordt geschat op 10%. Hiermee wordt de foutenmarge op de belangrijkste emissiebronnen geschat op respectievelijk 10% en 15% voor bedrijfsvoertuigen en elektriciteit. Foutenmarges liggen hoger voor koelmiddelen en afval, maar deze posten hebben slechts een kleine bijdrage tot de carbon footprint. We kunnen dus stellen dat de foutenmarge ergens tussen de 10% en de 15% ligt.

7. Initiatieven

Vestiging Van Laere

Naam	Bibliotheken	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
ADEB-VBA - werkgroep monitoring van verbruik	CO2	08-06-2017		Nee	meeting van green board - 08/06/2017 Meeting werkgroep monitoring van verbruik - 30/08/2017		
							Binnen de leden van ADEB-VBA werd een werkgroep "monitoring van verbruik" opgestart. Doelstelling is om zelf op dagdagelijkse basis inzicht te krijgen in de energieverbruiken op de werf (elektriciteit, gas en water). Van Laere maakt hier deel van uit.
ADEB-VBA sectorinitiatief	CO2	01-01-2015		Nee			ADEB-VBA is de vertegenwoordiger en de woordvoerder van de grote bouwbedrijven van België. VBA is lid van de Confederatie Bouw. Deze bedrijven staan in voor een omzet van 9 miljard euro, wat 15% is van de bouwsectoren, stellen meer dan 17 000 personen te werk. Eén van de werkgroepen is de Green Board. De sterkte van de Green Board is de leden te informeren over deze nieuwe normen, wetgevingen en hulpmiddelen, enz... De kracht van ons collectief van milieud adviseurs laat de Green Board toe om problemen te onderzoeken, alsook gemeenschappelijke documenten en hulpmiddelen te creëren. Het einddoel is om het dagelijks werk van alle leden te vergemakkelijken. Strevend naar een voortdurende verbetering van de Green Board organiseren wij debriefings over milieu-accidenten of incidenten. Het doel is om onze ervaringen en de te nemen maatregelen in deze gevoelige situaties uit te wisselen. De te bewandelen weg voor onze ondernemingen ligt vol met milieu-obstakels en daarom doen wij er samen binnen de Green Board alles aan om deze zo goed mogelijk te beheersen.
Breem	CO2			Nee			